

Boże Narodzenie w Unii Europejskiej.

W każdym z państw Unii Europejskiej panują inne zwyczaje i tradycje obchodzenia Świąt Bożego Narodzenia. Jednak wspólną cechą wszystkich 28 krajów Unii Europejskiej jest to, że z pokolenia na pokolenia przekazują sobie głęboko zakorzenioną tradycję charakterystyczną dla danego państwa. To, jak my obchodzimy Święta Bożego Narodzenia, każdy z nas dobrze wie. Zatem w skrócie przybliżymy Naszym czytelnikom, jak obchodzone są Święta Bożego Narodzenia w państwach Unii Europejskiej sąsiadujących z Polską.

Święta Bożego Narodzenia u naszych Unijnych sąsiadów, jakimi są Niemcy, Litwa, Czechy, Słowacja to jedno z najważniejszych i najbardziej rodzinnych świąt w roku, podobnie jak w Polsce.

Obywatele Niemiec przygotowują się do świąt cztery tygodnie wcześniej. W pierwszą niedzielę Adwentu nasi sąsiedzi w swoich domach wykonują własnoręcznie tzw. adwentowe wianki zrobione z gałązek jodły lub świerku, przyozdobione fioletowymi wstążkami i czterema świeczkami. Zieleń jodły symbolizuje nadzieję, fiolet – refleksje nad przeszłością, a świece – światło. W każdą niedzielę zapala się jedną świeczkę, kiedy palą się wszystkie oznacza to, że przyszło Boże Narodzenie. Od pierwszego dnia Adwentu w każdym domu pojawiają się zazwyczaj własnoręcznie przygotowane, tzw. kalendarze adwentowe w kształcie domku z dwudziestoma czterema okienkami. Każdego dnia Adwentu dzieci mogą otworzyć okienko i wyciągnąć niespodziankę, którą są wszelkiego rodzaju słodycze. Tak, jak i w Polsce jest choinka, z tą różnicą, że w niemieckich domach jest ona już kilka tygodni przed Wigilią. Drzewko Bożonarodzeniowe symbolizuje życie. Wieczór wigilijny odbywa się w zaciszu domowym, w gronie rodziny i przyjaciół. Na wigilijnym stole króluje sałata kartoflana, różnego rodzaju pieczona kiełbasa oraz potrawy z kapusty kiszzonej. W Niemczech święta zaczynają się 25 grudnia, nie jak w Polsce w Wigilię. W niemieckich kościołach nie ma tradycji Pasterki, na nabożeństwo chodzi się po południu. Po przyjsciu z kościoła zaczyna się wieczerza. Dzieci dostają pełen talerz słodczy i owoców, a życzenia składa się bez dzielenia opłatkiem. Każdy pod talerzem znajduje pieniądze, symbol dostatku przez cały rok. Nie ma również prezentów pod choinką, są one ustawione przy każdym talerzu wigilijnym. W pierwszy dzień świąt ulubioną potrawą jest pieczona polska gęś, kaczka lub indyk.

Okres Bożego Narodzenia na Litwie rozpoczyna się pod koniec listopada, kiedy to na Placu Katedralnym w Wilnie uroczyście zostaje zapalona choinka. Na wigilijnym stole musi pojawić się 12 potraw symbolizujących 12 miesięcy w roku. Na stole są potrawy postne: śledź i inne potrawy rybne, grzyby, kompot z suszu, kisiel żurawinowy, czerwony barszcz, pierogi oraz fasolka. Dania te nie mogą zawierać tłuszczu, mleka i masła. Z chwilą pojawienia się pierwszej gwiazdki na niebie cała rodzina gromadzi się wokół wigilijnego stołu i łamiąc opłatek składa sobie życzenia. Na Litwie choinka zdobi mieszkanie tylko i wyłącznie w Wigilię i Boże Narodzenie. W niektórych domach zachowała się tradycja kładzenia pod obrus siana - symbolu ubóstwa, w jakim narodził się Zbawiciel. Dawniej wróżono z źdźbeł umieszczonych pod obrusem. Jeżeli panna wyciągnęła zielone źdźbło oznaczało to jej szybkie zamażpójście, jeżeli trafiła na zwiędłe - oczekiwanie, na żółte - staropanieństwo. Po kolacji wigilijnej następuje śpiew kolęd, obdarowywanie się prezentami i pójście na mszę nocną - Pasterkę.

Dzień 24 grudnia dla naszych południowych sąsiadów, Czechów jest dniem wolnym od pracy. Czesi oglądają wtedy z dziećmi bajki, ubierają choinkę z sosny i spokojnie przygotowują się do wigilijnej wieczerzy. Tradycją jest zapalanie czterech świec w każdą niedzielę Adwentu. W Czechach nie ma obowiązku przygotowywania 12 potraw, natomiast jest obowiązek zrobienia zupy rybnej gotowanej na łbach karpia i jego podrobach. Dania na wigilijnym stole muszą być postne. Dzieciom wierzą, że jak będą pościć przez cały dzień to wieczorem zobaczą złote prosiątko. Na wigilijnym stole można znaleźć karpia z sałatką ziemniaczaną lub w panierce, ciasteczka 12 rodzajów - tyle ile miesięcy w roku, które przygotowuje się dużo wcześniej żeby skruszały, kuba, czyli pęczak wymieszany z grzybami, majerankiem i czosnkiem zapieczony w piekarniku. Pod talerzem wigilijnym umieszcza się łuskę karpia symbol dostatku pieniędzy w przyszłym roku. Natomiast nad stołem wieszają się gałązki jemioli - symbol szczęścia. Przy wigilijnym stole słucha się kolęd, łamie się opłatkiem i składa życzenia. Po zjedzeniu kolacji ojciec rodziny zapala świeczki i zimne ognie na choince. Potem nagle dzwoni dzwoneczek, jako znak, że przybył Jezusek (dzieciątko) i przyniósł prezenty.

Obchodzenie Świąt Bożego Narodzenia na Słowacji nie różni się zbyt od tego w Polsce. Dużą wagę natomiast przywiązuje się do tradycji związanej z Jarmarkiem Bożonarodzeniowym, czy odtwarzaniem przeróżnych obrzędów w skansenach. Boże Narodzenie trwa od 24 do 26 grudnia. Poprzedza je Adwent, czas zimowego wyciszenia. Z chwilą pojawienia się pierwszej gwiazdki na niebie cała rodzina zasiada do stołu wigilijnego, na którym znajduje się ryba, zupa z kwaśnej kapusty, potrawy mączne, z roślin strączkowych, owoce, kapusta, mak, czosnek, wypieki w postaci strucli z makiem i orzechami z ciasta drożdżowego. Na wigilijnym stole nie może zabraknąć opłatka smarowanego miodem i posypanego czosnkiem, który symbolizuje życie i zdrowie. Opłatek jest inny niż w Polsce, okrągły i jasnobrązowy. Gdy już wszyscy podzielą się opłatkiem i złożą życzenia, przychodzi czas na obdarowanie się prezentami, które przynosi Jezus (dzieciątko).

Życzymy wspaiałych Świąt Bożego Narodzenia, spędzonych w ciepłej, rodzinnej atmosferze, samych szczęśliwych dni w nadchodzącym Nowym Roku oraz szampańskiej zabawy sylwestrowej.

Artykuł w ramach działalności Punktu Informacji Europejskiej Europe Direct – Piaseczno. Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach dotacji dla punktów informacji publicznej „Sieć Punktów Informacji Europejskiej Europe Direct” w latach 2013-2017.

